

Ο ΛΙΓΩΝΗΣ ΓΥΡΙΖΕΙ ... ΤΟΝ ΜΥΛΟ ΤΗΣ ΙΣΤΟΡΙΑΣ
Οι υδρόμυλοι στην περιοχή “Λιγώνα” του γεωπάρκου Λέσβου

Λεμονιά Πετρά-Μαρία Τραπουζανλή

9^ο Δημοτικό Σχολείο Μυτιλήνης

Τάξη:Ε1

Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Περιβαλλοντικής
Εκπαίδευσης

ΑΦΟΡΜΗΣΗ

Όλα ξεκίνησαν με τις πρώτες βροχές του φθινοπώρου όταν έφτασε στην τάξη μας ένας παράξενος ταξιδιώτης!!!

Ήταν ένας σαλίγκαρος από την περιοχή της Λιγώνας που μέχρι τότε δεν γνωρίζαμε την ύπαρξή της!!!

Τον βαφτίσαμε ΛΙΓΩΝΗ, τον αφήσαμε να μας οδηγήσει στην κοιλάδα της Λιγώνας και να μας «διηγηθεί» την ιστορία της.

Φτιάξαμε ομάδες και το ταξίδι της εξερεύνησης ξεκίνησε!!!

Βάλαμε τους στόχους:

- Να γνωρίσουμε μια ιδιαίτερη περιοχή του γεωπάρκου Λέσβου, την κοιλάδα της Λιγώνας με τους 17 υδρόμυλους.
- Να μάθουμε τον τρόπο λειτουργίας των υδρόμυλων.
- Να κατανοήσουμε την συμβολή τους στην οικονομία της περιοχής.
- Να μάθουμε να ανακαλύπτουμε, να συλλέγουμε, να συνθέτουμε και να παρουσιάζουμε πληροφορίες και γνώσεις.
- Να καλλιεργήσουμε πνεύμα συνεργασίας, υπευθυνότητας και να ενισχύσουμε την παρατηρητικότητα μας.

Για να τα υλοποιήσουμε ακολούθησαμε πολλούς και διαφορετικούς δρόμους:

- Δουλέψαμε συνεργατικά.
- Ερευνήσαμε το θέμα σε βιβλία αλλά και στο διαδίκτυο.
- Προσκαλέσαμε στο σχολείο τον κ. Φραντζέσκο, που μελέτησε την περιοχή και μας έδωσε αναλυτικές πληροφορίες της λειτουργίας των νερόμυλων.
- Ταξινομήσαμε τις πληροφορίες.
- Επισκεφτήκαμε το πεδίο.
- Αποδώσαμε όσα αποκομίσαμε με γραπτές και εικαστικές δημιουργίες.

Συνεργαστήκαμε

- Εκτός από τον κ. Ευστράτιο Φραντζέσκο, συγγραφέα του βιβλίου «Οι υδρόμυλοι της Λιγώνας» και με το ΚΠΕ Ευεργέτουλα

Κατά τη διάρκεια υλοποίησης του προγράμματος αξιοποιήσαμε όλα σχεδόν τα μαθήματα του Αναλυτικού Προγράμματος

- Γλώσσα
- Μαθηματικά
- Ιστορία-Μυθολογία
- Γεωγραφία
- Θρησκευτικά
- Φυσικά
- Πληροφορική
- Εικαστικά

Ειδικότερα

- Στη Γλώσσα:
 - Βρήκαμε και διαβάσαμε στην τάξη λογοτεχνικά-λαογραφικά κείμενα που αναφέρονταν στην περιοχή της Λιγώνας Λέσβου.
 - Εμπλουτίσαμε το λεξιλόγιό μας με λέξεις σχετικές με τον υδρόμυλο και τη λειτουργία του.
 - Αποδώσαμε τις γνώσεις που αποκομίσαμε σε γραπτό λόγο με την δημιουργία γλωσσικών δραστηριοτήτων (ακροστιχίδα, κρυπρόλεξο, σταυρόλεξο)

- Στα Μαθηματικά
 - Συγκρίναμε παλαιότερες μονάδες μέτρησης του βάρους με τις σύγχρονες.
 - Μάθαμε για τις οικονομικές συναλλαγές της εποχής που μελετήσαμε.
- Στην Ιστορία-Μυθολογία
 - Διερευνήσαμε τα ιστορικά στοιχεία της περιοχής για τη χρονική περίοδο που λειτούργησαν οι υδρόμυλοι.

- Στα Φυσικά
 - Μάθαμε για την κατασκευή – λειτουργία του υδρόμυλου
 - Την εκμετάλλευση της δυναμικής ενέργειας του νερού
- Στα Θρησκευτικά-Λαογραφία
 - Γνωρίσαμε τα ήθη και έθιμα στην περιοχή της Λιγώνας που σχετίζονταν με θρησκευτικές εορτές.
 - Και τη χρήση του σιταριού και του άλευρου ως βασικών συστατικών για την παρασκευή προσφορών από τους χριστιανούς (κόλλυβα, πρόσφορο, άρτος)

- Στη Γεωγραφία
 - Γνωρίσαμε την ιδιαίτερη γεωμορφολογία στην περιοχή της κοιλάδας της Λιγώνας που βοήθησε στην κατασκευή των υδρόμυλων και συνέβαλε στην οικονομική ανάπτυξη της περιοχής.
 - Γνωρίσαμε την πανίδα και τη χλωρίδα της περιοχής.
- Στα Εικαστικά
 - Ζωγραφίσαμε τους υδρόμυλους και την περιοχή της Λιγώνας στο παρελθόν και στο σήμερα.

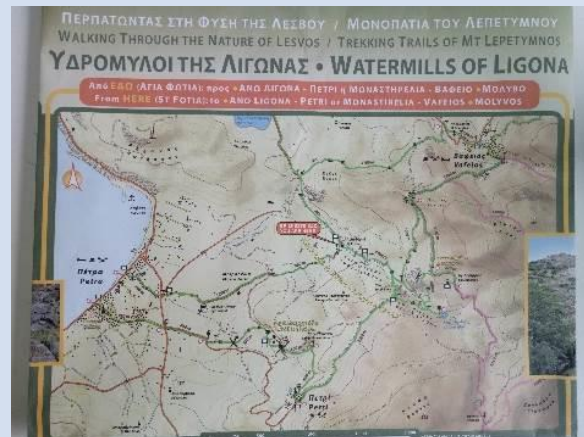
- Στην Πληροφορική
 - Περιηγηθήκαμε στην περιοχή με τη χρήση του Google Earth.
 - Μέσω εφαρμογών του Μουσείου Φ. Ιστορίας Απολιθωμένου Δάσους για το Γεωπάрко Λέσβου παρακολουθήσαμε εικονική περιήγηση των γεωμορφών της περιοχής που μελετήσαμε.
 - Μέσω ψηφιακής αναπαράστασης παρακολουθήσαμε τη λειτουργία του υδρόμυλου από τον κ. Στρατή Φραντζέσκο.

ΚΑΠΟΙΕΣ ΑΠΟ ΤΙΣ ΔΡΑΣΕΙΣ ΜΑΣ

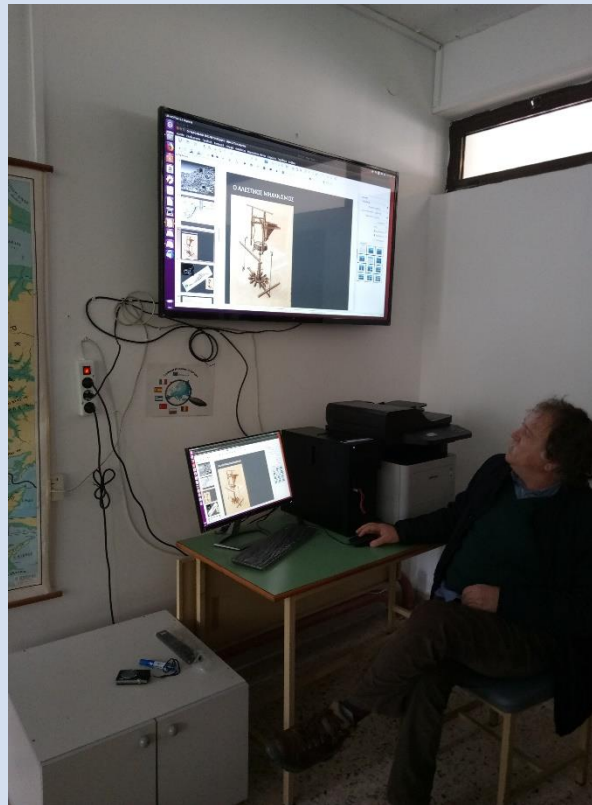
Η γνωριμία με το Λιγώνη και η φιλοξενία του από ένα χρυσάνθεμο!!!

Οι ομάδες συγκεντρώνουν πληροφορίες για τη Λιγώνα και τους υδρόμυλους

Η παρουσίαση του τρόπου λειτουργίας του υδρόμυλου από τον κ. Φραντζέσκο

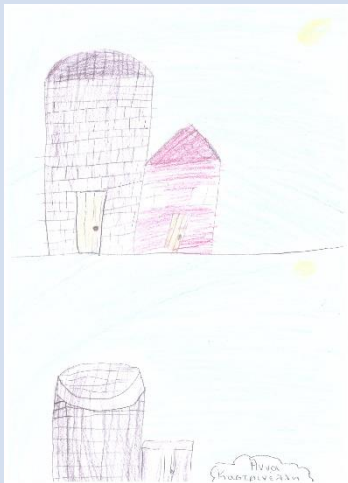
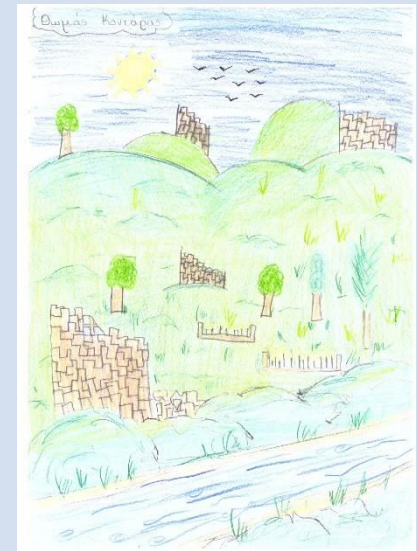
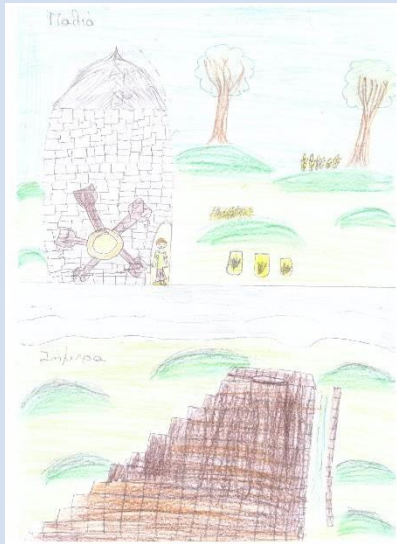

Η επίσκεψή μας στο πεδίο αποδείχτηκε συναρπαστική εμπειρία. Είμαστε καλοδεχούμενοι!

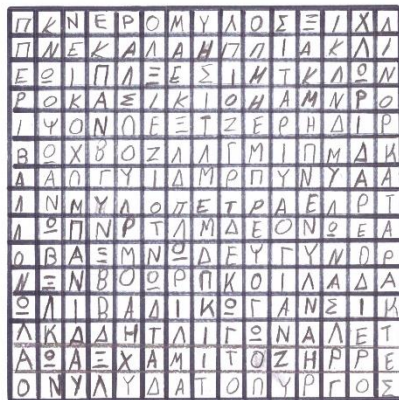

Αποτυπώσαμε στο χαρτί τους υδρόμυλους τότε και σήμερα

Φτιάξαμε παιχνίδια με τις καινούριες λέξεις που μάθαμε

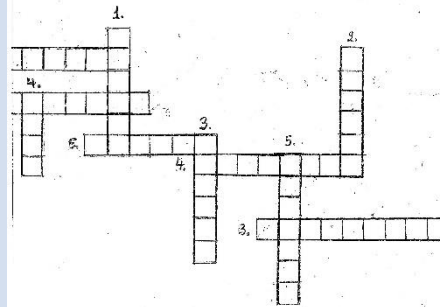
ΚΡΥΠΤΟΛΕΞΟ

1. Νερόζωο
2. Μύκη
3. Καυράδα
4. Περιβάλλον
5. Μυρμιώις
6. Μυρμιόβρα
7. Καταρράκτης
8. Σιτάρι
9. Βασάνωχος

Μάνος Χατζηκυριάκης
Ορέστης Παπαγιάννης
Εύα Καλαρά
Τζίνα Λαμπροπούλου

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Βγαίνει από το σιτάρι.
2. Βρίσκεται στο μύκη.
3. Νερό που τρέχει.
4. Είναι ασήκωτο σιτάρι.
5. Είναι βασάνωχος υδατόζωο.

ΚΑΘΕΤΑ

1. Από εκεί προέρχεται το σιτάρι.
2. Το μέσο μεγαλύτερο υψόμετρο της Ελλάδας.
3. Εκεί βρίσκεται το νερό σιτάρι.
4. Το νερό που τρέχει.
5. Είναι κατά τη φύση η μύκη.

Μελέτης Βασιλικής
Ελένη Μαριωτών
Ειρήνη Παπαγιάννη
Σοφία Παπαγιάννη

ΑΚΡΟΣΤΙΧΙΔΑ

- Υ _ _ _ _
Δ _ _ _ _ _
Ρ _ _ _ _ _
Ο _ _ _ _ _
Μ _ _ _ _ _
Υ _ _ _ _ _
Λ _ _ _ _ _
Ο _ _ _ _ _
Σ _ _ _ _ _
1. Το νερό στα αρχαία.
 2. Είναι πολλά από αυτά.
 3. Από αυτά έμειναν τα νερά στους υδροφόρους.
 4. Εργάζονται στους μύκητες (νερό).
 5. Είναι ένα ρούμι.
 6. Είναι κατασκευή που φιλτράρει σε θραύδες έδαφος.
 7. Το μέρος στο οποίο υπάρχουν οι υδροφόροι.
 8. Το τρέει ο μεγαλύτερος (ανάστημα).
 9. Είναι ένα σω που υπάρχει στην λίμνη.

Δήμητρα Πακου
Ειρήνη Παπαγιάννη

Αξιολόγηση του προγράμματος

Με τη συμμετοχή μας στο συγκεκριμένο εκπαιδευτικό πρόγραμμα είχαμε την ευκαιρία να γνωρίσουμε μια σχεδόν ξεχασμένη, αλλά πολύ σημαντική περιοχή του Γεωπάρκου Λέσβου, την κοιλάδα της Λιγώνας, με τους 17 υδρόμυλους.

Διαπιστώσαμε, ερευνώντας τη γεωμορφολογία και την ιστορία της περιοχής, πώς οι άνθρωποι αξιοποίησαν το φυσικό πλούτο και κυρίως τη δύναμη του νερού για να καλύψουν, σε δύσκολους καιρούς, την ανάγκη επιβίωσης.

Κατανοήσαμε την ανάγκη διατήρησης, αξιοποίησης αλλά και προβολής αυτής της πολιτιστικής κληρονομιάς με το πολύ ιδιαίτερο ιστορικό και οικονομικό ενδιαφέρον.

Οι μαθητές του Ε1 τμήματος του 9^{ου} Δ.Σ Μυτιλήνης

- ΑΘΑΝΑΣΙΟΥ ΑΓΓΕΛΙΚΗ - ΧΡΥΣΑΝΘΗ
- ΒΑΝΑΒΑΚΗ ΙΩΑΝΝΑ
- ΒΑΡΙΑΜΗΣ ΜΙΧΑΗΛ
- ΓΙΑΝΝΙΩΤΗ ΕΙΡΗΝΗ
- ΚΑΣΤΡΙΝΕΛΛΗ ΑΝΝΑ
- ΚΟΛΑΡΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ - ΡΑΦΑΗΛΙΑ
- ΚΟΝΤΑΡΑΣ ΘΩΜΑΣ
- ΛΑΓΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ
- ΛΑΜΠΡΕΛΛΗ ΓΕΩΡΓΙΑ - ΜΙΧΑΕΛΛΑ
- ΛΛΑΠΟΥΣΙ ΟΡΕΣΤΙ
- ΜΑΜΩΛΗ ΕΛΕΝΗ - ΡΑΦΑΗΛΙΑ
- ΜΑΡΙΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ
- ΜΩΡΑΪΤΗΣ ΓΑΒΡΙΗΛ
- ΠΑΠΑΔΕΛΛΗ ΕΜΜΑΝΟΥΕΛΑ
- ΠΑΠΑΝΤΑΖΗ ΣΟΦΙΑ - ΧΡΙΣΤΙΝΑ
- ΠΕΝΤΑΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ - ΤΑΞΙΑΡΧΗΣ
- ΣΠΑΝΙΟΛΑ ΜΑΡΙΑ
- ΣΩΤΗΡΧΕΛΛΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ
- ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΟΥ ΕΙΡΗΝΗ
- ΧΑΤΖΗΜΙΧΑΗΛ ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ